

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra . . . 1 kor. Egy hóra . . . 1 kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Feloldás szerkesztő:
Ideiglenesen a lap tulajdonosok.
Kiadók és lap tulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Placc-utca 47. és 49. szám.

A koalíció és a választói jog.

Kristóffy—Bokányi féle szövetség működése.

A vezérő bizottság holnapi ülése.

A bécsi komédia.

Szeptember 4.

A Kristóffy által szabadon bocsájtott szellemek ugyancsak hangos csörmpöléssel adnak életjelt magukról, vasárnap száznál több szociálista gyűlés volt az országban amelyeken egyforma volt a tónus: a koalíció ha zaárulása forradalomba viszi a nemzetet. Hogy pedig ki a legbecsületesebb politikus, arról legvilágosabban Makón tett nyilatkozatot a szociálista gyűlés szónoka, aki kárhoztatta Csánád megye határozatát, mely szegénybélyeget ütött a belügynök homiókára s kijelentette, hogy Kristóffy különb ember, mint a koalíció együtt. Persze ilyen körülmények közt nem nagy hatással van a szónokok bizonykodása, hogy a szociáldemokratapárt hirtelen

felfortyanó akciójának semmi köze nincsen a kormányhoz.

A vezérő bizottság keddi ülése.

Minden figyelem és minden érdeklődés odairányul: hogy *mi fog történni a koalíció vezéreinek keddi első ülésén?* Megoldást nyernek-e a változott problémák és az új témák, amelyeket az ügyvezető kormány dobott a politikai színtérre? Mi lesz az általános választói joggal? Mi történik a szeptember 15-iki első ülésen? A vezérő-bizottság az általános választói jog mellett fog-e állást foglalni?

A keddi ülés érdekes lesz, de nem hisszük, hogy a szünet alatt felmerült új kérdések fölött ezen az egy ülésen dönthetni fognak.

Vázsonyi és Bánffy a választói jogért.

Vázsonyi Vilmos azzal a tervvel foglalkozik, hogy a szövetkezett ellenzék valamelyik partja vagy akár tagja ragadja meg a kezdeményezést az ált. választói jog kérdésében. Vázsonyi Vilmos e tárgyban felkereste lakásán Bánffy Dezső bárót, aki kijelentette, hogy ő maga is ugyanily *indítványt akar a vezérő-bizottság keddi ülé-*

sén benyújtani. Reméli, hogy a vezérő-bizottság magáévá teszi ezt az indítványt. Amennyiben azonban ezt tenni hajlandó nem volna, Bánffy Dezső a Ház szeptember 15-iki ülésén maga fogja ezt az indítványt benyújtani.

Mi történt Bécsben?

A válság eseményei jellemző világításba helyezi az alábbi nyilatkozatot is, amelyet Kristóffy belügyminiszter Szomaházy István lapjának a „Budapesti Hétfői Hirlapnak” tudósítója előtt tett ma. A miniszter, aki tudvalevőleg Fejérváry báróval együtt Bécsben folytatott most tanácskozásokat, e konferenciákról a következőket mondta:

— A magyar közönség értesült már félhivatalos kommunikék révén azokról a tanácskozásokról, amelyek — részben a közös miniszterek jelenlétében — Bécsben történtek. A tanácskozások célja az volt, hogy a folyó ügyekre nézve olyan előterjesztések állapíttassanak meg, amelyek haladéktalanul ő felsége ischli dolgozó asztalára fognak kerülni. Mondhatom, hogy a mennyi-

Egy japán csodafiúról.

A történet egy japán csodafiúról szól. A fiu, Kasakura Ehime most tizenhat éves és Jakka-ih városba való. Az elmúlt évben bámulatba ejtette a tudományos világot, sőt még a saját hazáját is, különös képességével. Ugy mondják, hogy a fiu élettelen tárgyakkal beszélget s csodálatos dolgokat mond róluk és azon dolgokról is, amelyek e tárgyakkal valaha érintkezésben voltak. A fiu e különös képességét japán, de angol, francia és német tudósok is tanulmány tárgyává tették s sokan ama reményt fejezték ki, hogy nagyfotosságu új felfedezésekre fog vezetni. Annyit azonban, hogy élettelen tárgyak képesek a velük történet dolgokat megörögzíteni és elbeszélni, állítólag mindannyian elismerték, akiknek csak alkalmuk volt a fiut próbára tenni.

Szülovárosának, Jakka-ihinek lakói beszélik, hogy már zsenge ifju korában csodálatos dolgokat művelt Ehime. Bármilyen darabka papiros került a kezébe, egész történeteket olvasott le róla. Ha a többi gyermekkel a Mie öböl parján játszadozott és

egy darabka tüveget talált, különös és bámulatos történeteket mondott el róla. Elmondta: honnan került oda, mi volt és milyen ember volt a birtokosa. Képes egy pénzarabrról, ha pár perczig maródn nézi, elmondani, milyen körülmények között forgott, hogyan készítették, milyen örömet szerzett ujkorában fényével, hány kézen ment keresztül, mi mindenfelét vásároltak érte, milyen és hányféle bűnök elkövetésének volt az okozója és hány szor használták megvesztegetésre.

Különösen két eset tette utóijára híressé a fiu nevet. Az egyik egy öngyilkosá lett katona dolga, akit Ehime kergetett a halálba. A katona ugyanis sebesülten jött haza a mandzsuriai harcztérről és az egész falu tele volt a hőstetteinek hírével. Ehime, aki mint minden japán fiu, rajongva vágyott a csaták terére, ahol három bátyja is harcztolt, minden idejét a katonánál töltötte. Egyszer, midőn ez épen a drótsövényekről beszélt, elkérte tőle Ehime a fémkulcsát, amely állítólag az élete megmentője volt egykor. Alig kapta kézbe a fiu a tárgyat már is megbotránkozva adta vissza és rákiáltott a katonára:

— Gyáva, hazug! Félteél és az árokba bujtál. Fúás közben kaptad a sebedet!

És részletesen elmondta a katona viselt dolgait. Ez másnapra megölte magát, mert — mondta — Ehimének teljesen igazá volt és ő nem akar szegényen élni.

A másik eset akkor történt, a mikor Ehime bátyja Ollu, levelet irt a harcztérről. A levél vig hangu volt, veszélyről meg sem emlékezett, de telve volt a katonaelet magasztalásával. Sőt benne Ollu azt is jelentette, hogy előléptették. Az egész család örült és büszke volt rá. Ehime is kezébe vette a levelet. Azután, a levelet kezébe tartva következőket mondá:

„Ollut egy nagyon veszedelmes vállalatra szemelték ki. Küldetése titkos. Ha erről a küldetésről vissza nem tér, akkor a századosa fog nekünk írni. Midőn e levelet irta, nagyon szomorú volt, mert gondolta, hogy nem lát minket többé. Oit, ahol ezt a levelet irta, egy ember volt vele, a ki törzstiszti egyenruhában volt. Várt, míg Ollu megírta a levelet és ellenőrizte, hogy küldetéséről mit se írjon.”

És négy héttel később Ollu századosá

Már megérkeztek Glück Ede

az őszi férfi-, női- és gyermek czipők

Darvas Testvérek ! Látványosság!

női felöltő áruháza

megnyilt szeptember 1-én

Teljesen friss ujdonságok.

legnagyobb czipő-áruházában Debreczen. Placc és Kossuth u. sarok, a kistemplommal szemben. — Szép és jó minőségű czipőket olcsón csak nálam lehet vásárolni.

Darvas Testvérek

női felöltő áruháza.

Főter. Fehérló szálloda épület.

Kistemplommal szemben.

ben e kérdések nemzetközi jogi avagy magyar jellegű kérdések voltak, a közösügyes tárczával bíró és osztrák kollégák a legkorrektebb lojalitást tanusították irántunk.

A Budapesten tartott magyar minisztertanács oka és célja kongruens a bécsi tanácskozásokéval. Az uralkodó megkérdezte tanácsosait az aktuális ügyekre nézve. Ez történt: sem több, sem kevesebb . . .

Hogy mi fog történni, vagy mi történhetik a jövőben, azt senki sem tudja. Az országgyűlés esetleges elnapolásáról eddig szó sem volt. Az tény, hogy a felség, mihelyt az imént jelzett előterjesztéseket átvizsgálta, bizonyos kérdésekben dönteni fog. Mi tehát várakozó állásponton vagyunk.

Külföldi hírek.

Mandsuria kiűritése

Miért esett el Port-Arthur?

Stössel Port-Arthur kapitulációjának egyik okául a szén hiányt említette. Most kiderült, hogy a vár átadásakor 15000 tonna kőszén esett a japánok kezébe. Ezt onnan magyarázzák, hogy a raktárkezelő, valahányszor egy hajó számára 6000 ért könyvelt el. E folytonos manipulációval 150000 tonna kőszén sikkasztott, szerencsétlenségére a japánok részére.

A magyar-osztrák vámkonferencia ma megkezdte tanácskozását a Svájc és Bulgáriával való kereskedelmi szerződés előkészítése dolgában.

Elmaradt békelakoma. A Roosevelt által tervezett békelakoma elmarad, mert a japánok kijelentették, hogy nem hajlandók azon résztvenni.

Odesszában hir szerint már a legközelebbi napokban megszüntetik az ostromállapotot.

tól érkezett egy levél. Ebben leírta a dicsőséges vállalatot, a melyt Ehime előre bejelentett és a melynél Oiu életét vesztette.

Ugyanis főszólatásra vállalkozott huszonöt emberből álló csapat élén, hogy kézi gránátot dobjanak egy erős ágyukosarai alá — de csak élete árán sikerült a vállalat. Valamennyien elesetek ugyan, de hat orosz ágyút tettek tönkre.

Legutóbb Robinson, a híres amerikai utazó látogatta meg a japán csodafüvet. Ezzei is csodálatos dolog történt. Ugyanis egy érmet adott a fiúnak, aki rövid elmélyedés után elmondta, hogy az érem egy rézbőrű főnöké volt, melyet a fehér mikádó adott neki és hogy e főnök halála után milyen vizálykodás közben vették el az indiánusoktól a fehérek. Később hallotta aztán Robinson, amit addig maga sem tudott, hogy az érmet egy Fehér Ló nevű indián főnök washingtoni látogatása emlékére verték Madison János elnöksége alatt és azt a fehérek más egyébbel együtt elvitték a főnök halála után. Mások is hasonló csodás dolgokat tapasztaltak az ifjú Ehiménél és senki sem tudja megmagyarázni őket.

Mandsuria kiűritésére nézve elhatározták, hogy úgy az oroszok, mint a japánok 18 hó alatt tartoznak kivonulni. Az oroszok a részükre megmaradt pont őrzetere legföllebb 10 embert tarthatnak kilométerenként.

Péterváron jövő héten döntik el a felelős minisztérium kinevezésének kérdését. Az új miniszterelnök Witte lesz.

A békeszerződés aláírása. Ma délután 5 órakor fogják a békeszerződést aláírni, ha a titkárok elkészülnek.

Két felesége volt.

Szökés párosan.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, szeptember 4.

Azt mondja a néta, hogy „páros élet a legszebb a világon.” Hofgarten Péter ezen nótának ugyancsak igazat adott, mert egy évig két felesége is volt. Amikor pedig a valódi felesége betegesen elment hazulról, akkor szintén a nótához alkalmazkodott s úgy találta, hogy mily jó is szökni párosan. Azért tehát elszöktette felesége nővérét. Az esetről a következő tudósítást kaptuk:

Hofgarten Péter pécsi lakos magánál tartotta felesége testvérét, Rothgerb Annát. Ebből aztán nem lett jó dolog. A Rothgerb Anna és a férj késő nyári szerelmi idyilt teremtettek, de van-e oly évszak, melyben ilyenek nem teremnek! — úgy esett, hogy Hofgarten felesége betegesen elment, orvosi tanácsra vidékre, egy somogy megyei faluba egy rokonukhoz ment, hogy pedig férje ne legyen kénytelen a vendéglőbe drága kosztra szorulni, a háztartást hajadon nővérére bízta. Vidékről aztán sűrűn írta a leveleket urának aki ugyan némi késéssel, de mindig pontosan válaszolt azokra.

Letelt azonban a gyógyulásra szánt 3 hét s az asszony megerősödve visszajött Pécsre. Itt lakását zárva találta és bár különböző időközben próbákozott bemenni — az mindig elhagyott és csukott volt. Sehogy sem találta ennek a dolognak nyitját. Elment tehát egy barátjához, kinek eipanaszolta helyzetét. A barátján sokal s-jtetőn himezett hámozott, végre kibokte, hogy persze nem tud bemenni lakásába, mert hisz az ura és a nővére együtt meg szöktek. Hofgarten erre lakatot hivatott, kinyitatta a lakást, otthon azonban semmi irást sem talált, mit a szökevények hátrahagytak volna. Ékszerei is rendben voltak, sőt némi készpénz is volt a szekrényben. Megérkezése után való nap pedig levelet kapott; Fiuméből írta az ura, hogy tudta a napot, melyen hazaérkezik, azért is hagyta erre a napra a fölvilágosítást: ő és sógor néja nemcsak szeretik egymást, de már egy felév óta viszonyt is folytatnak. Amely napon pedig levele kél, aznap szállnak a hajóba és mennek Amerikába . . . Nem, sohasem hal ki a szerelmi romantika.

Agyonhallgatott igazság.

Ev. ref. leányiskola bajai.

Felvilágosításul nt. Kiss Albert urnak.

A múlt héten és vasárnapi számunkban is szóváltattuk azokat a bajokat, amelyek igen alkalmasok arra, hogy egy magas tekintélynek örvendő, közkedveltségben álló tan-

intézetnek — ha nem orvosoltatnának — ártanak. Rámutatunk a vaskalapos, erőszakos, sagban megnyilvánuló és valóban kisvárosias elmaradoitásra való személyeskedésre. Gyökössy Endre levele folytán nt. Kis Albert urra, mint az igazgatótanács elnökére hárult a felhozott bajoknak a tisztázása. Ezt ő nagyjában a „Debreczen” hétfő este megjelent számában megtette. Nagyhióát követett azonban el. Egyedül Gyökössy Endrének válaszol, míg a válaszában első részében azt a naiv megjegyzést teszi, hogy 1 punkban megjelent cikksorozat névtelen, arra tehát nem reflektál.

Azzal, amit Kiss Alber nagy tiszteletű ur Gyökössy Endrének felel, nem óhajunk foglalkozni, de egy dologban szívesen világosítjuk fel őt. Ez pedig az: nem fogadható el a nagytiszteletű ur azon állítása, okoskodása, hogy ami cikksorozatunk névtelen, tehát e névtelen támadások ellen hirlapi vitát nem kezdhet. Nem fogadható el indokolása azért, mert az emésztő bajokra a „Debreczeni Független Ujság” szerkesztősége a saját, a maga nevében mutatott rá. A Debreczeni Független Ujság szerkesztősége pedig nem névtelen.

Ha tehát megirtuk a cikkekkel, akkor azért vállaljuk is a felelősséget. Arról, hogy az egyeseknek fájdalmat okozott, nem tehetünk. A közérdek parancsolta így. Tesék tudakozódnai a szerző után és ha tudakozódására a szerkesztőség magának ismeri el a cikket, akkor magának az ujságnak válaszolni. Nem pedig a leplezett igazságot ábölcselkedéssel, alkoskodással jobban eltemetni, az igazságtól meg hátrálni a nyíltságtól, az őszinteségtől félni. Nem kívánunk ezzel az ügygel ily alakban hosszasan foglalkozni, de nagy szíveséget tenne a nagytiszteletű ur nemcsak a lapnak, de a mi fő, a közérdeknek, ha a felhozottakra nézve némi tisztázó indokokat hozna fel. Lapunk helyt ad a védekezésnek is, épen azon a czímen, amelyen a jogos kritikát gyakorolta.

Várjuk tehát a választ. Ha azok az allítások, mit cikksorozatunkban felhozunk, tisztázhatók, akkor fontos érdeke a nt. igazgató tanács elnökének azokat tisztázni, mert ha alakoskodással továbbra homály fedné ezt az ügyet, a sajátjának mint a közvélemény képviselőjének a vitát nemcsak tovább folytatni lenne kötelessége, de a felhozottakról, mint hallgatólag, elismert tényekről kellene sajnósan napról napra megemlékezni. Kötelessége lenne e tűrhetetlen állapotot, miedaddig, míg azon segítve nem tessz, a legkeményebb uton és eszközökkel ostromozni. Szeretnők azonban, ha erre szükség nem volna.

Vármegyénk és vidéke.

Hajdumegye deficiztje. Hajdúvármegye a múlt esztendő deficitteel zárta. A közreadott alispáni jelentés szerint a kiadások összege 157660 26 fillér, erre a fedezeti hiány tehát 103 korona 81 fillér. A különbözet az alispán a vármegye által kezelt alapokból vette kölcsön.

Mit végzett Hajdúvármegye. Tartott Hajdumegye köztörvényhatósága 9 közgyűlést, 9 számonkérő széklet, 5 központi választmányi ülést 9 állandó bizottsági ülést, bíráló választmányi és egészség-

meglepő divatos angol szövetekből a legdivatosabb öltöny, felöltő, téli kabát és szalon öltönyöket mesés szépen elkészítve a legjutányosabb árban készítik: A nagy érdemű közönség b. partfogását kerve, maradtam kiváló tisztelettel. **Moskovits József** férfi szabó, **Piacz utca 40.** Keresztépület, a Hungariával szemben.

Őszi és téli idényre

Czipő király

A csizgára tessék ügyelni.

Debreczen, Piacz-u. 49, a főposta kapujával szemben. Őszre és télre legolcsóbban lehet vásárolni női-, férfi- és gyermek czipőket

Tolnai Dániel

elsőrangú czipő-üzletében.

ügyi bizottsági ülést mindenkor, mikor a szükség úgy kívánta. A közigazgatási bizottság tartott 12 ülést. Érkezett a megyére a közigazgatási iktatóba 2034 drb, ebből elintéztetést nyert 1957 drb. Alispáni iktató ügyforgalma az érkezett 9125 drb. elintéztetést nyert 9089 drb. fegyelmi ügy volt tárgyalás alatt 14. E közül 13 elintéztetett, egygyel pedig a járásbíró foglalkozik.

Rémes gyilkosság tartja izgatottságban Mezőtur közönségét. A gyilkosság áldozata Nagy Sándor földbirtokos 18 éves kocsisa Juhász József, a ki évek óta áll Nagy Sándor szolgálatában és a kit hűségéért és megbízhatóságáért a gazdája és a család minden tagja annyira szeretett, hogy az egyszerű parasztiut valósággal becsézte. Talán éppen ez okozta halálát. Juhász a múlt héten este kocsin a tanyára ment, a földvári uton találta Farkas Imre 20 éves cselédjét, akivel együtt állott szolgálatban, gyanútlanul felvette a kocsi-jára és alig hajtott egy pár lépésnyire Farkas kést rántott elő és nyakon szurta. Juhász a kocsiról lebukott és kést rántott, hogy védekezzen, de erre már nem volt ereje, mert Farkas még tiz szurást ejtett rajta. Juhász másnap délelőtt belehalt sebeibe. A hűséges szolgát gazdája saját költségén temette el. A tettest elfogták és az ügyesség börtönébe szállították.

Vasutisták internátusa. A vasuti alkalmazottak gyermekei részére Szatmáron internátus létesült, amely működését szept. hó elsején kezdte meg. Az internátus igazgatójává Nagy József, gondnokává Fábry Endre neveztetett ki. Az internátusban az 1905-6. tanévre összesen 193 iskolás gyermek nyert elhelyezést, és pedig 22 gimnázista, 1 képezdész és 170 elemi iskolás.

Jobban szerette a másét. Lakatos Sándor mikipecsi legény igen nagy passzióval találta, ha más gazdaságából most ezt, majd azt elemelhette. Hol Hidvéger József tanyájában, hol pedig Kovács József, majd a Rózsás csárda udvarába látogatott el. Természetesen sehonnan sem üres kézzel. A csendőrség megindította ellene az eljárást.

A más tengerijébe gazdálkodott. Holb Mihály és Bana Sándor igen praktikus mesterséget találtak ki. Bejárták Balmazújváros és Debreczen határát és ott a más tengeri termésében gazdálkodtak. Az éppen arra járó csendőröknek sikerült őket elfogni. És nem rossz fogást csináltak, mert akár emberlőre is fel voltak fegyverkezve, volt náluk egy elől tölthető puská is. Ellenük az eljárás folyamatban van.

Nem tudta igazolni sortését. A vámospércsi csendőrök Gáli Józsefnél egy sortést talált, amelynek nem volt meg az eredeti passzusa. Nem fogadta el az igazolást és jelentést tett az esetről a központi fő s szolgabírói hivatalnak.

Városi közigazgatásunk.

Jog és pénzügyi bizottság ülése. A jog és pénzügyi bizottság f. hó 7-én ülést tart, amelyen a vásári és piacrendtartás ügyét fofják tárgyalni.

A közigazgatási bizottság folyó hó 5-én, délután 3 órakor fogja rendes havi üléseit megtartani.

Az építészeti bizottság ma d. u. 5 órakor ülést tartott, melyen az ispotályi ref. szegény menház felépi ését kimonodta, azonban egyelőre nem foglalt állást, hogy az építési költséget a város vagy az egyház fedezze.

Egyházak és iskolák.

Az ág. h. ev. elemi iskolának a most kezdődő iskolai évre a Burgondia-utcai új ipariskolában engedett át a városi tanács két tantermet, mert a most épülő ev. iskolában még nem lehet tanítani. Az elemi iskola minden osztályába a beiratások a régebben közzét napoktól eltérőleg szeptember 5-6 7 és 8 án d. e. 9-12 óráig, d. u. 3-5 óráig történnek a papi hivatalban (Miklós-utca 3. sz.) Az iskolaszék.

Felhívás a tanoncztartó iparos urakhoz. A helybeli iparos tanoncz iskolánál az 1905-906 ik tanévre a beiratkozások folyó hó 7. 8. 9 én azaz csütörtökön, pénteken és szombaton este 6-8 óráig fognak az iskola helyiségében (Burgondia-u.) megtartani. A midőn erről a t. iparos mester urakat értesitem, a 2835/1905 polgármesteri számú rendeletre hivatkozással, felhívom úgy a tanoncz tartó mester urakat mint a tanonczok szüleit, hogy a tandíjt 4 azaz négykoronát és a beiratási díjt 50 fill. azaz ötven fillért hozzák magukkal és azt az igazgató kezéhez fizessék be. Beiratási díjat az igazolt szegény tanulók is fizetni kötelesek. Azon iparosok, vagy tanulók, kik ezen polgármesteri rendelkezésnek eleget nem tennének, a rendőrkapitánysághoz jelentenek be. A tandíj fizetésének kötelezettsége alól csak azon tanulók mentetnek fel, kik Debreczen sz. kir. város tanácsától kiadott szegénységi bizonyítványt mutatnak föl. Hogy a rendes tanítást mikor kezdjük meg, arról kellő időben szintén a lapok útján fogjuk értesíteni a t. iparos urakat. Debreczen, 1905 szeptember hó 4-én. Dóczy Geodeon iparos tanoncz iskolai igazgató.

Szülők figyelmébe. A felő kereskedelmi iskola alsó osztálya, amelybe középiskolai négy osztály végzése után léphetni, (latinból való elégtelennel is) valószínűleg párhuzamosítottatni fog. Ezért még négy napig elfogad erre az osztályra jelentkezéseket az igazgatóság.

Harmincz éves találkozás.

30 év után.

Gróf Tisza István tanulótársai.

Tele élettapasztalattal, öszülő hajfűrtökkel és talán több keserű csalódással mint beteljesült reménnyel gazdagabban fognak holnap, kedden reggel találkozni a debreczeni kollegiumban, a kedves alma mater ölen azok, akik harmincz év előtt mint pelyhes arcú, gondtalan ifjak érettségiztek. Néhányan közülük már ma feltűntek a piacon, élénk figyelemmel nézgetvén a várost, a

mely az alatt a három évtized alatt talán még nagyobb változáson ment keresztül, mint ők, akik nem soká az öregkor küszöbéhez érnek.

Ma kedden reggel 8 órakor gyülekeznek össze a régi iskolatársak a főiskola imatermében, a hol hálaadó istentisztelet lesz, amikor dr. Erdős József professor imádkozik. Azután gyüleést tartanak a főiskola tanácstermében, ahol Olah Károly tanácsos és Varga Lajos nagyrábéi lelkész mondanak beszédeket. Egyben egy kis számadást is csinálnak elevenek és holtak felett. Bizony eddig 14 halt ki a 77 ek sorából. Ezután iskolai czérra alapítványt tesznek s üdvözlik volt tanáraik közül az élőket.

Itt Debreczenben hárman élnek az akkori időkből, Tóth József volt mathesis professor, aki már a nagyapákat ép úgy tanította, mint az unokákat, Géressy Kálmán és Nagy Elek, kik akkortájt kezdtek pályafutásukat. El még az öreg Kovács János természettanár is, a legrégebb debreczeni tanárok közül való. Elmult 90 éves s bár meghívták a 80 éves találkozásra, nem jöhet el, mert gyöngékedik.

A régi iskolatársak közül Debreczenben laknak: Barcsay István levéltári biztos, Budaházy Zoltán törvényszéki bíró, dr. Erdős József hittanár, Mogyoróssy Ferencz dohánybevéltő főnök, Olah Károly kulturtanác-nok, Poroszlay Gyula p. ü. számvizsgáló, Simon Miklós rendőrkapitány, dr. Somogyi Zoltán orvos, Szabó József törvényszéki jegyző, Tóth István építész.

Ezek osztálytársai voltak Csengeri János egyetemi tanár, a hírneves philologus és műfordító és gr. Tisza István volt miniszterelnök.

Délben 1/2 órakor ebéd lesz a Nagyerdei Vigadóban.

Színház.

A tanács a színügyi bizottság ellen.

A színházban a megszűnt földszinti „diák helyek” helyén három új páholyt készítettek. Ezen páholyokért nagy versengés indult meg a közönség között, míg végre a színügyi bizottság méltányossági tekintetek számbavételével, kilencz egyénnek odaitélte a páholyokat. Még ezt az eljárást is helytelenítették, mert sajnós a jelen színi évadban ezen intézkedés folytán egyetlen egy páholy sem áll az egész város nem bérlő közönségnek rendelkezésre.

Amint annak idejében már jeleztük, hogy a kaszinó az A. B. és C. hérlati napokra akart egy páholyt bérelni. Miután tudták, hogy ez nehezen fog sikerülni, kijelentették, hogy a páholyt a város vendégei részére mindenkor átengedik. Azonban a bizottság nagyon helyesen csak egy napra engedte át a kaszinónak a bérletet.

Ez a határozat amánál is inkább helyenvaló volt, mert amint ott a bizottságban többen reámutattak, hogy ezt a páholyt bizonyára csak a nőtlen kaszinó tagok veszik igénybe, mert a nős tagoknak van bérletük.

A bizottság, amint már fentebb ismerítettük, csak egy bérleti napra engedte át a színházat a kaszinónak. Ez ellen a kaszinó a tanácshoz felebbezett.

A tanács a közönség érdekei ellen cselekedett, amidőn a bizottság jogos és indokolt határozatát igazságtalanul és méltánytalanul megváltoztatta és mind a három bérleti napra átengedte a páholyt a Kaszinónak. Igazságtalan ez a határozat

Uj vasöntőde és géplakatosság

DEBRECZEN, Hortobágy malommal szemben.

Kész borsajtók és kutszivattyúk, vagy egyes részei, **szeoska és répavágók, eservágók, ekék, vetőgépek** s minden egyéb gazdasági gépek és eszközök javítását és újítását jutányos árért pontosan és gyorsan készitünk. Továbbá szén tüzelésű kályhák elégett betétek és egyes részeit ujjonnan megöntjük és **Fái és Bozsik.** min enféle öntött vasrészeket bármikor öntünk.

azért, mert a bizottságnak e tárgyban hozott határozatát megsemmisíteni a tanácstól nem volt helyénvaló.

Ugyanis a páholyok kiadási joga korlátlanul Zilahyt illeti meg, miután ő az ódiomot magára venni nem skarta ezen jogát átruházta a szintügyi bizottságra.

De még ha joga lenne is a tanácsnak a bizottság határozatát megváltoztatni, igazságtalanság és méltánytalan ez a döntés azért, mert két családot szorított ki a színházból.

A még fentmaradó két paholyt a következőknek ítélte oda a tanács. Márk Endre, dr. Nagy Lajos Poroszlai László, Csiki Lajos, Szilágyi Imre és dr. Megyery Pálnak.

Amint értesülünk, a szintügyi bizottság több tagja és maguk az érdekeltek is ezen határozat ellen felelbezní fognak a közgyűléshez.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó. : d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2 ó. Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47 szám.

— Miért drága a hus? Jól értesült helyről tudatnak bennünket, hogy a husárok hatalmas felszökésének tulajdonképpen nem a takarmányhiány, vagy a marha árának túl magas volta az igazi oka, hanem az, hogy a mézárások 94 fillérért szállítják a katonaság részére a marhahusnak kilogrammját. Ennyire természetesen húst szállítani jelenleg nem lehet. Miután a katonasággal rossz vásárt csináltak, elhatározták, hogy a közönségen fogják az elmaradt hasznót behajtani. Azonban a mézárások az áldozatról, a közönségről megfélekedtek. Mert a legrosszabb esetben is azt hitték, hogy egy kis zajongás után szépen fizetni fogják majd a felemelt husárok. Amint tudjuk alaposan csalódtak, a közönség pressziója folytán most számos mézáros, így a Simonffy-utca elején lévő is a régi árak mellett méri a hus. A legnagyobb fogyasztók a vendéglősök is zugolódnak és nem mutatnak semmi hajlandóságot, hogy a felemelt husárokat fizessék, annál is inkább, mert ők az ételek árát nem emelhetik. Amint halljuk pénteken d. u. e tárgyban gyűlést tartanak, amelyen állást fognak foglalni a felemelt husárok ellen.

— Ujabb ásatások. Ismeretes azon ásatásoknak az eredménye amelyet Magyar János kaszálóján fogantatosítottak. Oláh Károly a hétfői tanács ülésén azt javasolta szavazzon meg a város erre a célra még 100 koronát. Megszavazták.

— Tisza István Debreczenben. Magyarország volt miniszterelnöke, Tisza István gróf hétfőn este 10 óra 17 perckor városunkba érkezett, hogy találkozhasson mindazon volt iskolatársai-val, akik vele ezelőtt 30 évvel a debreczeni főgymnáziumban együtt érettségiztek. Az érdekes államférfiut Tóth

István építész és Végh Gyula rendőrfőkapitány várták az állomáson, ahonnan bérkocsin Tóth lakására hajtottak. Tisza István Tóth építésznek a vendége.

— Tanterem nélkül maradt tanulók. A több hónapig tartó kőműves sztrájk sz összes építkezések befejezését elkésleltették. Így járt az ág. ev. és görög kath. egyház is. Mindkét egyház iskoláit bővítette. Az építkezések félbe maradtak. Szeptemberben megnyíló iskolai év elején tehát 3 tanteremre való iskolás gyerekek nem tudva helyett adni, arra kérék tehát a városi tanácsot boesátsón rendelkezésükre az építkezésük befejeztéig 2 illetve 3 tantermet. A tanács a méltánylandó kérelemnek helyet ad.

— Áron Jenő alapítványa. A debreczeni mentő egyesületnek alapítói egyre szaporodnak. Legutóbb Áron Jenő szesznagy kereskedő lépett be az egyesület alapítói közé 100 koronával.

— Iparosok ünnepe. Magyarország intelligens iparos közönsége e hó 7, 8, 9. és 10 én impozans országos ülésre gyűlé össze Szabadkán. A gyűlés alkalmából nagy ünnepek lesznek. Lesz zászlóavetés, színházi előadás mind három napon díszebod, vacsora pró és kontra. sport verseny és kirándulás. Elmennék Zimonyba, Belgrádba, Pancsovára, Herkules fürdőre. Orsovára. Szóval mulatnak és tárgyalnak komoly és fontos kérdéseket és mégis, mégis nagy Seemere Miklós mondta „Nem boldog a magyar“.

— Háziorvóink gyakorlatozása. A 39-ik gyalogezred szeptember 5 én Lippán, szeptember 6-án Ujfalun, Lippa mellett tartja hadászati gyakorlatait. Naponta a lippai hegyeken tábori lövészet van. Az ezred e hó 15 én érkezik vissza Debreczenbe.

— A szalmatanfolyamon készült tárgyak ma és holnap a Zádor Lajos kereskedésének 2 kirakatában kivannek, illetve lesznek állítva.

— Dalmy Barna sakk győztes. Két évvel ezelőtt a karlsbadi sakkör nemzetközi levelezési sakkversenyt kezdeményezett. Ezen Európából 31 sakkista vett részt. Közülük Debreczenből Dalmy Barna vármegyei aljegyző is. A nemzetközi levelezési sakkverseny június 30 án nyert befejezést. Ebből az alkalmából Dalmy Barna 33 egységgel a negyedik díjat nyerte.

— A betörők nyomában. Már több ízben jeleztük, hogy rendőrség és csendőrség a betörők nyomában van. Ma már kétségtelen, hogy a Sárváry-féle rablótámadást a Rostás familia csinálta és volt egy társuk Nagy János is. Így szervezett 3 tagból álló betörő banda végig garázdálkodott a debreczeni nyaralók udvarán, a megyében is. Sikerült a vizsgálat és nyomozás folytán a mezőn megtalálni a Berger Henrikéktől ellopott vadász fegyvert is. A betörők még letartóztatva nincsenek, de a kézrekerülésük iránti intézkedések legszeleesebb körben megtétettek.

— A bejelentő hivatal tanulmányozása. Koczor István Szeged város tb. főkapitánya törvényhatóságának megbízásából Debreczenben tartózkodik, hogy a mi bejelentő hivatalunkat tanulmányozza. Szegeden ez idő szerint bejelentő hivatal nincsen.

— A miniszter köszönete. Lukács György vallás és közoktatásügyi ügyvivő köszönő levelett intézett a város hoz, amelyben megköszönte, hogy 72.000 koronáért az építendő muzeum számára telket vásárolt.

— A feoskék utra készülnek. Korai telet jósolnak azok, aki a feoskék viselkedését figyelemmel kísérik. Ezek a kedves madárkák ugyanis, az idén sokkal korábban, mint más éveken, a hosszú vándorútra készülődnek. Tegnap és ma a táviródrótokon olyan festői csoportokat képeztek mintha képes-kártyákra akarnák magukat fotografáltatni. Élénk csevegés közi az indulás idejéről s irányáról látszanak tanácskozni, amellettt trenirozzák kicsinyeiket a repülésre, hogy fiatal szárnyuk jobban kibírja a nagy fáradsalmakat.

— Meghaltak. Bedő András ev. ref. 66 éves, Both István ev. ref. 59 éves, Karsai Sándor ev. ref. 3 éves, Timár János rk. 17 éves, Erzsény Andrásné ev. ref. 61 éves, Szoboszlai Róza ev. ref. 14 hónapos, özv. Pénzes Gergelyné ev. ref. 73 éves, Sipos Sándor ev. ref. 68 éves, Dankó Pál ev. ref. 1 hónapos, Hamar Julianna ev. ref. 4 hónapos, Baranyi Róza ev. ref. 19 éves, Kocsis György rk. 3 hón., Molnár Brzséhet rk. 10 hón., Gáspár Eszter ev. ref. 24 éves.

— Csalás liszttel. A liszt szerzés igen könnyű módját találta ki Rakkovits S. fiatal egyén. Névjegyen rendelt a „Hortobágy“ malomtól X. Y. részére 1 zsák lisztet és azt talyigán el is hozatta. A manipuláció egyszer sikerült, de másodsor már rajtavesztett. A Hortobágy malom intézője ugyanis hétfőn a megrendelő füszerkereskedőhöz elment pénzt beszedni. A kereskedő a számlát nézegette s mindjárt kijelentette, hogy a számlában foglalt egyik tételt nem rendelte. Az intéző kiment a malomba tudakozódni. Itt azt a felvilágosítást kapta, hogy az illető kereskedő máskor telefon utján szokott lisztet rendelni, ez esetben azonban névjegyen tette ezt. Mig épen ezt tárgyalták ismét jött egy talyigás ugyanannak a kereskedőnek lisztet rendelni névjegyen. A tulajdonosok rendőrről telefonáltak, ki a talyigást vallatóra fogta, s kiderült, hogy Rakkovits bizta meg a talyigást és ő vár is reá az utca sarkán. A rendőrség a leleményes ifjut a rendőrséghez bekísérte.

— Dísz és díjas lövészet. A polgári kör szeptember 2-án és 3-án nagy lövőversenyt tartott díjat nyertek körívészekből: első díjat Fodor József 75 körrel, nyert 10 koronát aranyban, második Molnár Ferenc 73 körrel, jutalma 20 korona, harmadik Pasztor Gyula 72 körrel 10 koronás arannyal, negyedik lett Füst Ödön 68 körrel 10 koronás arannyal, ötödik Gerőcz József 60 körrel 10 frankos arannyal, hatodik 59 körrel Papai János nyert 5 koronát, hetedik Raics Gyula 52 körrel 5 korona jutalommal Veszter István 51 körrel 5 koronás nyérréssel. Mélylövészek: Első Torma Lajos 98 tokos lövéssel 40 korona aranyat, második Erber Ernő 66 tokos lövéssel 20 korona aranyat harmadik Füst Ödön 67 tokos lö

Higgyje el!

hogy **Wallerstein Fülöp fiai** régi jónévű **rőfös** üzletében legjobban vásárolhat és már 1 frtos vásárlásnál egészen ingyen életnagyságu fenképet kap Női- és gyermek felöltők nagy választékban.

Megnyílt!

a Központi czipő és kalap áruház

„Dréher sörcsarnok“ mellett — és minden cikket feltűnő olcsó árakban boesájt a t. vevő közönség rendelkezésére. Tessék éreklődni. Telefon 435. sz.

véssel 10 korona arannyal, negyedik Pásztor Gyula 98 fokos lövéssel 10 koronát, ötödik Tóth Ferencz 110 tokossal 10 korona arany, hatodik Fodor József 113 tokkal 5 koronát, hetedik Hajári Lajos 116 tokos 5 koronával, Papai János 142 tokossal 5 koronát.

— **Leszállított áru könyvek.** Zoltai Lajosnak munkái közül „Debreczen a török uralom végén 1662—1692 közt” és „Debreczen és vidékének urai 1200—1400 közt” címűek leszállított áron szerezhetők meg a szerzőnél (városháza, közlevéltár.) Amaz 4 korona helyett 2 kor. 40 fillérért, emez 60 fillér helyett 40 fillérért. Vidákra 10 fillérrel több. Mindkét könyvből korlátolt számú példány áll rendelkezésre.

— **Köszönő levél Lőfkovits Arthurnak.** A közoktatásügyi ügyvivő hosszabb köszönő sorokat intézett Lőfkovits Arthurhoz, amelyben a muzeum javára adományozott műtárgyakért és az 5000 koronás alapítványáért köszönetét nyilvánította.

— **Elmaradt közgyűlés.** Az önálló iparosok betegsegélyző egyesülete folyó hó 3-ára közgyűlést hirdetett, azonban ezt az ülést 10-ére elhalasztották.

— **A Szana kis lány köszönete.** Ma szerkesztőségünkben járt a kis Szana leány és arra kért bennünket, hogy a jószívű edakozóknak, akik a Püspök fürdőbe való menetelét elősegítették, mondjunk köszönetet az ő nevében. Amidőn készséggel megfelelünk e felhívásnak, egyttal tudatjuk a nemes emberbarátokkal, hogy Szana Rózsikának nagyon jól használt a fürdő.

— **Vendéglősök gyűlése.** A vendéglősök és kávéosok ipartársulata Hauer Bertalan elnöklete alatt pénteken délután 4 órakor ülést tart, amelyen a hus áremelkedéssel és a szakiskolai tanítás ügyével fognak foglalkozni.

— **Világgá ment.** Földes Gyula tanuló napok óta eltűnt, azért mert a németből nem tudott pótvizsgát tenni.

— **Ellopott lovak.** Hadházi János jelentéssel tudósított, hogy f. hó 3-án éjjel egy órakor Dancsi József vidépusztai birtokostól 4 lovat és egy csikot elloptak. A tettesek állítólag ma Debreczenbe menekültek.

— **Czipész, aki kaptával pofoz.** Megirtuk, hogy N. L. Vörösmarti czipész a kaptával alaposan helybe hagyta inasát. Megjelent N. L. a szerkesztőségünkben és a megverésre nézve az inas panaszát ő maga szempontjából bukottnak tartja, mert állítása szerint ő csak házi megfenyítésben részesítette.

— **Tíz koronát ad a tolvajért.** Kecskés Károly a katolikus temető melletti 2 sz. órshzi lakos tehenét éjnek idején elvezette valaki. Kecskés annak aki a tolvajt kézre keríti, 10 koronát ígér.

— **Ellopott pénztárcza.** Kovács István táblabíró családjának egyik tagjától egy pénztárczát, amelyben 5 korona volt elloptak. A lopással a cselédleányt gyanúsítják.

— **Találtatott egy fekete magas himagár kutyája.** Tulajdoosa átveheti Magos utca 3 sz. a.

— **Solingeni zsebkések, ollók, borotvák, borotváló és zsebkések fésűk, kefék, illatszerek és szappanok fénykép keretek, tükrök, tarta tartók, dohányzó készletek és mindenféle czélszerű ajándék tárgyak beszerzésére legjobban ajánljuk Mentze Henrik újdonságok áruházát Piacz és Szent-Anna utca sarkán.**

TÁVIRATOK.

Kristóffy Jelöltsége.

Apatin, szept. 4. Avramovsky képviselő ma bucsuzott el a valsztótól. Utódjául czinikus indokolással Kristóffy József belügyminisztert ajánlotta. A népgyűlés Kristóffy belügyminisztert jelölte. Ellenjelöltje Panajott Mihály lesz.

A románok ellenünk.

Arad, szept. 4. Russu Firianu hírhedt nemzetiségi agitátor a világosi kerület képviselője, Világoson vasárnap tartotta a beszámolóját. Féktelenül izgatott a magyar nemzeti követelések ellen, majd azt ajánlotta, hogy fizessen a nép adót és álljon be katonának, mert csak így hű, alattvalója a királynak.

Szeptember 15-iki munkaszünet.

Budapest, szeptember 4. A „Magyarország” ma esti számában rendkívül érdekes szenzációt közöl. Állítólag Kristóffy a gyárosokkal a munkások érdekében olyan megegyezésre törekszik, amely biztosítaná nekik a szeptember 15-iki munkaszünetet, és az ez napi munkabérokot. Ha a gyárosok nem állnak kötélnak úgy Kristóffy a rendelkezési alaphól fogja a munkásokat segíteni, mert az a célja, hogy minél számosabban tüntessenek a nemzeti jogok ellen, és minél számosabban követeljék az általános választói jogot.

A vasúti munkások a vezényleti nyelvért.

Zágráb, szeptember 3. A m. á. v. munkásai vasárnap d. u. tartott népgyűlésükön a magyar vezényleti nyelv szükségét hangoztatták.

Csikmegye az alkotmányért.

Csikszereda, szeptember 4. Török Ferencz képviselő indítványára Csikmegye a legközelebbi napokban tartandó rendkívüli közgyűlésén fognak dönteni, az általa beadott indítvány fölött, amelyben a szokásos passzív rezisztencia kimondását kéri.

Kossuth utazása.

Budapest, szeptember 4. Kossuth Ferencz Batonyáról hétfőn délelőtt érkezett meg Kossuth csütörtökön reggel Szabadkára utazik, hogy részt vegyen az iparosok testületének felavató ünnepélyén.

Miről tárgyal a koalíció.

Budapest, szept. 4. A „Magyar Hirlap” mai hétfőn este megjelenő számában megírja, hogy miről fog a koalíció vezérlő bizottsága kedden tárgyalni. Szerinte a politikai helyzetről, az általános választási jogról, és a kormány vád alá helyezéséről fog a szövetség ellenzék tanácskozni. Ugyanez a lap azt is hírül adja, hogy Andrássy a holnapi értekezleten az általános választói jog ellen fog tiltakozni.

Jutalom Port-Arthur védelmezőinek.

Pétervár, szeptember 4. Mindazok, akik Port-Arthurt védelmezték, a cártól vitézségi érdemrendet kaptak.

Lefokozott tengerésztisztek.

Kronstadt, szeptember 4. Itt tudni vélik, hogy Nebogatov hajóhadának minden tisztjét megfogják fosztani tiszti rangjától, még azokat is, akik a „Sándor császár” hajón szolgáltak, amelynek legénysége bátran harcolt.

Ongyilkos fogorvos.

Bécs, szept. 4. Blecher György fogorvosra a felesége állandóan feltékenykedett. Amint ma hazament, látja, hogy a férje felakasztotta magát. Bánatában ő is ciankalit ivott. Nehány óra múlva kiszenvedett.

A barcelonai bombamerénylet.

Barcelona, A tegnapi bombamerényletnél 60-an sebesültek meg, akik közül 2-en meghaltak.

Lázadás Tokióban.

Róma, szept. 4. A „Tribuná”-nak jelentik Tienczinből mai kelettel: Az oroszoknak tett engedmények miatt az elégedetlenség Japánban oly nagy fuku, hogy attól félnek, hogy a birodalomban lázadás tör ki.

Tokióban lázadás jellegű tüntetések voltak. Állítólag ma elvágták az összes kábeleket, a mi lehetetlenné teszi, hogy a híreket megerősítsék vagy megczáfolják. A későbbi értesítés szerint a távirati drótokat az uralkodó teifun tépte szét.

Portsmouth, szeptember 4. A vasárnapi tanácskozás több órán át tartott. A meghatalmazottak este ismét összeülnek, hogy Martens tanárral és Dennisonnal együtt a békeszerződést befejezzék, a szerződést ma délután fogják aláírni, ha az okmányok kiállításával elkészülnek.

Apa és fiu versengése.

Mindketten egyet szerettek.

A faluszépéről.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, 1905. szeptember 4.

Kozák György tarfalvai lakos megjelent a voloezi esendőrségnél, feljelentette nejét Kozák Györgynét, hogy 314 korona ellopása után külföldre, valószínűleg Amerikába szökött, mert nála volt az Amerikába szóló utlevél.

Kozák György elmondja, hogy első felesége után beleszeretett Bajta Zsófiába, a falu legszebb és legszegényebb leányába. Tudta ugyan, hogy fia, ifjabb Kozák György nagyban csapja a szelet a szép Zsófi körül, de ő is még javakorbéli erőteljes ember volt és versenyre kelt a saját fiával.

És ő győzött. Bajta Zsófia az ő felesége lett. A házasság boldogságát mi sem zavarta, de Kozák Györgynek egy éjjelen a koreszámban besügték, hogy a felesége a mostoha fiával tart.

Vegyen órát, ékszert, ezüstöt Halász Nándor ékszerésznél Debreczen, Piacz-u. 24. (Fehérló szálloda), mert ott a legolcsóbban és legszolidabban lesz kiszolgálva.

Kozák hazarohant és meggyőződött arról, hogy amit a falu szája beszélt, szóról-szóra igaz. Az asszony megijedt és bocsánatért, kegyelemért könyörgött, a fiu megugrott. Kozák György pedig úgy tett, mint elődje, a szegény Dandin György: belenyugodott. Azaz mégsem. Eladta kunyhóját, telkét, földjét, kecskéit és két hajójegyet vett Amerikába.

A hajójegyek és a szükséges felszerelés megvásárlása után készpénz 314 koronája maradt. Zsófi asszony belenyugodott mindenbe. Aztán másnap eltűnt. Vele tűnt el a felszerelés, a 314 korona készpénz és eltűntek a hajójegyek is.

A bakter pedig azt mondta, hogy az éjszaka egy idegen birtokán látta ifjabb Kozák Györgyöt és a mosoháját, id. Kozák Györgygnét.

Az apa nem tett feljelentést, csak a férj és a feljelentés alapján a főkapitányság 62901 f. k. II. 1905 szám alatt a következő körözölevelet adta ki az asszony ellen:

27 éves magas termetű, arca szőke, szeme sárga, haja fekete, beszél ruthénul, házi durva vázonszoknyát, fekete kötöt és bocskort viselt.

A kolostor titka.

Koldusok feljajdulása.

Akik a szegényeket megadóztatják.

Saját tudósítónktól.

Budapest, szeptember 4.

Közel Újpesthez, Huba utca 10 ik sz. alatt van a karmeliták kolostora. Ez idegen szerzet, amely csak nem régen vándorolt ide Franciaországból, épen azon a vidéken telepedett le, ahol egyszerű, szegény, de felvilágosodott lelkű munkás emberek laknak, akiknek a szemében már régen szikrát képeznek ezek az ugynevezett „jó barátok” akik már Párisban is, mint ismert nőhódítók szerepeltek.

A váci-utról gyakran fordulnak be elegáns fogatok a vörös klastrom felé, elegáns asszonyok, többnyire kikeresztelkedett lipótvárosi asszonyok, elvéve egy-egy csillagkesztes hölgy, néhány grófkisasszony. A hölgyek, akik gyónni járnak ide, igen bőkezűek, s ez az oka annak, hogy a Huba-utcai templom lépcsőit tömegesen leplették el a koldusok.

Ez nem tetszett a rendfőnököknek, Péter Antonisnak, aki egyszer meg is üzent a koldusoknak.

— Gyerekek! Ti itt nagyon is sok pénzt kerestek. Ezentúl csak olyan koldust fogok itt megtérni, aki jövedelmének a felét feláldozza Jézus szent szíve javára.

A koldusoknak azonban nem tetszett ez, zúgolódtak, morogtak a barátok eljárásán, akik külföldi szerzetek mintájára, még az Isten szegényeit is megsarcosolják. Egy sánta koldus meg is mondta nyíltan Péter Antonisnak.

— Ez nem megy! Amit keresek azt keressék! Én magával az Istennel sem osztokodom. Inkább elmegyek innen.

— Hát csak menj el. Semmi kereset sincs itt a templom körül — ordította magából kikelve a rendfőnök.

A barátok később annyira összekülönböztek a koldusokkal, akik nem akarták velük megosztani a filléreiket, hogy elkergették valamennyit a templom elől. Mikor azonban ennek dacára visszatértek, a rendőrség segítségét vették igénybe. A koldusokat beidéztek a hatodik kerületi kapitányságra, nagy részüket eltoloncoltatták Budapestről, a többieknek egyszer s mindenkorra megtiltot-

ták, hogy a karmeliták temploma előtt kolduljanak.

Tudósítónknak, aki kint járt egy kültelki koldustanyán, ahol a karmeliták számított koldusai élnek, volt alkalma beszélgetni egy öreg asszonnyal, akit a barátok kapzsi sága szintén száműzött a lépcsőkről.

— Azt mondták, hogy osztozzam velük. De hát hogyan osztozhatnám velük én, mikor alig kerestem ott naponta többet, mint harmincz fillért.

Ezt mondta a koldusasszony és feljajdulva a barátok ezen eljárásán siratta szerencsétlen életét.

Iskolás fiuk és lányok

részére ajánlunk

Fehérneműeket

Paplanok

Matrácok

Flanell takarók

Zsebkendők, Nyakkendők

óriási választékban

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Fabrique de Montres huit jours.

Kettős fedelű ezüst-

**fiu-
órák**

**iskola-
órák**

14 koronától.

Kaphatók

Horváth óraművesnél

Debreczen, Hatvan utca 2. szám.

ZALAI MÁRK

tanár

könyvtitelli, széprási és idegen nyelvi tanfolyama felnőttek számára.

Lelkem lelkével tanítottam 30 éven át a debreczeni keresked. akadémián tanítványaim szeretete, szülők tisztelete, társadalmi és miniszteri elismerés mellett. És még most sincsenki, aki gazdag tapasztalatom gyakorlati módszerénél fáradhatatlan buzgalommal fogva nálamnál lelkesebben, sikeresebben tanítana.

3 hó alatt mindenki az előismeretek tekintetbe vétele nélkül mérlegképes könyvvezetővé képezheti ki magát. — 3 hó alatt mindenki megtanulhat folyékonyan németül társalogni és hibátlanul írni. — 3 hó alatt mindenki elsajátíthatja a szép- és diszírás, a levelezést és a gyorsírás.

Aki e kedvező alkalmat elmulasztja, hogy munkaképességét fejlessze, intelligenciáját növelje, saját életérdeke ellen követ el mulasztást. Tudatlanság, ügyetlenség, élnélküliség a legnagyobb szerencsétlenség.

Hálgyoggal testi lelki szemünkön bélyegekkel kezünkön, lábunkon, sikertelen áldatlan minden munkánk.

A tanfolyam kezdetét veszi szeptember hó 5-én

Beiratások naponta 11—1-ig a tanteremben, városi bérpalota baloldali III. kapu 2. em. Tandij 40 korona. Van nappali és esti tanfolyam. Külön csoportoknak kívánságai figyelembe vétetnek.

Ki nem hiszi! győződjön meg, hogy a közelgő őszi idényre való legerősebb hazai kézi munka gyermek-, női- és férfi **Czipők, csizmák, kalapok és fehérneműk** a legjutányosabb árakban **csakis**

Neumann Testvéreknél
a Tisza-palotában kaphatók

OOOOOO-OO-O OOOOOO

Minden fajta

Kefeáruk

haj- és ruhakefék, háztartási kefe cikkek, fog- és körömkék, száj- és fogápoló szerek, fésű áruk, összes **fodrász kellékek** legolcsóbban kaphatók

Márton Gyula

kefeáru gyári raktárában
Piacz-u. 9., Bika szálloda mellett.

A vegyileg megvizsgált, amellyel hatóságilag az arczbőrre ártalmatlannak talált

Szűrvesztő

eltávolítja hölgyeknél az oly csunya, kellemetlen arczszőrt gyökerestől, a nélkül, hogy az arczbőrnek legkevésbé is ártana és az arcznak megadja az üdöséget, finomságot és simaságot. Ára 7 kor. Vidéki megrendeléseket diszkrétan utánadéttal mellől eszközöl

Schmidek I. Budapest, VII., Nyár utca 18.

Kezdődő iskolai évre

Fiuk részére fehér és színes ing, kézellő, gallér, lábravaló.

Leányok részére Reform, empir és diszkötények, alsó szoknyák minden színbe, ingek, hálókötös és bugyogók nyári és télibe. Ágyterítők 10 krtól, Paplanok 190 krtól. Kész lepedők. Kendő felék minden minőségben és nagyságban

Dospoly János utóda

Főtér, Tisza palota.

Hegedűk vonóval

képezdészek részére legjobb minőségben 8. 9. és 10 kor.

Kapható csakis

Schmidt S.

30 év óta fennálló nagy zongora és hangszer üzletében.

Szőnyeg vásár!

A raktárunkon lévő szőnyegek nagy részét

égyen leszállított áron árúsítjuk el.

Különösen ajánljuk elsőrendű minőségű

Brüsszeli szőnyegeinket

igen szép mintákban, melyek 3 frt 20 kr. helyett 1 frt 80 kr. ért kaphatók. Nagy mennyiségű maradék szőnyegek minden fajból

tetemesen leszállítva.

Ezen kedvező bevásárlási alkalom csak néhány hétig tart.

Szabó Lajos fiai cégénél

Debreczen.

1207—1905. v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 187/4—1905. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint a Közgazdasági bank részére Kozma Lajos, Kozma Imre és Kozma József V. pécsi és debreczeni lakosoktól 300 korona tőke, ennek 1904 évi szept. hó 4 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 77 kor. 48 fillér perköltség erejéig 1905 évi február hó 1-én és február hó 7-én bíróg lefoglalt és 1806. koronára becsült hűtőor és egyéb ingóságok 1905. évi szeptember hó 6-án délután 5 órakor kezdetét veendő és Vámos-Percsen, folytatolag Debreczenben Szappanos utca 17. sz. alatt 1905. szeptember hó 7-én délelőtt 9 órakor megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Debreczen, 1905. augusztus hó 2-án.

Oláh Géza bírói kiküldött.

Szülők és tanulók figyelmébe!

Új és ódon Tankönyvek

az összes iskolák részére a legújabb kiadásban, valamint

írószer, iskolai táskák

könyvszettek és rajzeszközök

feltűnő olcsó árban

kaphatók

Hegedüs és Sándor

előbb László Albert és Társa

könyv- és papír áruházában

DEBRECZEN, Kossuth-utca 11. sz.

Francia és Angol női divatterem.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű hölgy közönséget, hogy az őszi idény beálltával a legújabb divatu szövet-minták, díszek és legegységesebb divatlapok állanak igen tisztelt vevőim rendelkezésére

Elvállalok: Francia, Angol lovagló, séta, alkalmi menyasszonyi és házi ruhák, valamint köpeny, kabát, zeke, costümök és beépők előállítását.

Készítek elegáns könnyű miedereket mérék szerint

Gyász ubát 6—8 óra alatt.

Vidékre — kívánatra — szövet és divat mintát bérmentve küldök.

Szabászati tanfolyam állandóan van.

József kir. herceg utca 6. sz.

Kiváló tisztelettel:

Györffy Károly

női szabó.

Állandó szabászati tanfolyam.

Korrek munká, pontos és jutányos kiszolgálás.

Mr. M. Rose

Berlitzrendszerű

nyelviskolája.

Francia, német, angol nyelv és irodalom osztály- és magánoktatás

külön uri-, hölgy- és gyermekkurzusok.

Felvételek ideigl.:

Simonffy-u. 42. sz.

Naponta d. e. 11—12, d. u. 5—6.

Szabályzatokat kívánatra ingyen és bérmentve

Csemege szőlő és bor eladás.

Gróf Dégenfeld József és dr. Balkányi Miklós urak „Erzsébet” szőlőtelepének elárúsító helyei:

Gróf Dégenfeld téren, a kenyér piacon 10-ik számú Wolf százados-féle Szikszay háznál és a

Főpiacon a 26-ik számú háznál levő békési házi kenyér üzletben megnyitattak.

Mindkét helyen a csemege szőlő nagyban és kicsinyben kapható.

A Dégenfeld téri fűzletben az „Erzsébet” szőlő telep kitűnő ó bora hectoliterenként igen olcsón megrendelhető.

Iskola könyv

bekötések erős czérna fűzéssel jutányos árért

Antalfynál

készülnek

Piacz-u 31. a városházzal szemben.

1157/1905. v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 1368/3. 1905 számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Kálmán József részére Friedmann Lipót debreczeni lakostól 108 korona tőke, ennek 1905. évi március hó 24-ik napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 72 kor. 96 fillér perköltség erejéig 1905. évi május hó 9-én bírógilag fűzfoglalt és 1070 koronára becsült hűtőorokból álló ingóságok 1905. évi szeptember 5-én délután 4 órakor kezdetét veendő és alperes lakásán Csokonai utca 16 számú háznál megtartandó nyilvános bírói árverés a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Debreczen, 1905. évi július hó 31-én.

Oláh Géza bírói kiküldött.

Nem végeladás!!

legújabb divat szerint készült jó

férfi, fiu és gyermekruhák

utólérhetetlen olcsó árban vásárolhatók

Frank Rezső

Debreczen legnagyobb ruhaáruházában, a „Bika” szálloda mellett.

Ezen óriási vállalat készlete (nyomó részét itthon készített és rendkívül nagy forgalma által a t. vevőközönségnek a legelőnyösebb vételt nyújtja.

A nagy készletből néhány cikk felemlítendő:

Őszi férfi öltönyök:

Jó chewiot öltöny	14 K.
Erős viselő öltöny	20 "
Elegáns kamgarn	24—26 "
Legújabb angol chewiotból és feljebb	28—30 "

Átmeneti felöltők férfiak részére:

Divatos chewiot	18, 20, 22 K.
és feljebb.	

Gyermek öltönyök:

(3-tól 12 évesek részére)

Tartós lodenből	5 K. 50
Kitűnő chewiotból	6 "
Zsolnai lodenből	9—10 "
Gyönyörű ujdonság és feljebb.	11—12 "

Téli felöltők gyermekek részére:

9, 10, 12 K.

és feljebb.

Fiu öltönyök:

(13—18 éves növendék részére)

Jó chewiot öltöny	8 K.
Tartós iskola öltöny	10—11 "
Legújabb kamgarn	12—14 "
Különlegességek angol chewiotból és feljebb.	18—20 "

Növendék téli felöltők:

14, 16, 20 K.

és feljebb.

Óriási szövetraktár mérték utáni megrendelésekre.

Uj üzlet.

Uj üzlet.

Londonban 1 frt. Párisban 80 kr. Debreczenben a Piacz utcán, „Bika“ szálloda mellett Hegedüs Armin újonnan berendezett rőfös- és női divat üzletében csak 41 kr. 120 cmtr széles koczkás angol kelme. Ezenkívül az összes őszi ujdorságok Női és Férfi fehérneműek, elegáns ruha díszek, mindennemű rövidárúk

bámulatos olcsó árban.

1 drb berlini kendőt 10 kr-ért is, kizárólag és egyedül csak az én özégem árusít.

Kérem a czégre figyelni!

Tisztelettel

Hegedüs Armin.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér. — Vidéki tudakozódásna tessék válaszbélyeget csatolni.

Borsy-féle pemetefü-cukor, köhögésnél a legjobb czukorka, 1 doboz 20 fillér. — Kapható (Főraktár Borsy és Farkas fűszerüzletében) Budai czukrászda, Jóna és Jóna drogueriájában.

Vetőgépek teljesen kijavítva felelősség mellett potom árban, részlet fizetésre is kaphatók Ráhrer Sándornál Piacz-utca 26. Nagytrafik udvar.

Használt tankönyvek jó állapotban. Írószerek, rajzeszközök, rajzablak, könyvszíjak, bélyegalbumok leszállított áron kaphatók Harmathy Pál antiquáriumban Fűvészkert-utca 14. Telefon 374. Külföldi bélyegekben óriási választék.

Órák, ékszerek minden kivitelben legolcsóbban csakis Kurián Gyula órás és ékszerésznél Debreczen, Piacz-utca 42.

Kőker Guszttávné vizsgázott massause. Elvállal orvosi rendelésre hidegvizledörzsöléseket és masszozást Debreczen, Darabos-utca 58.

Kitűnő új módszer szerint készít és javít villanycsengőt Krausz Kálmán bádógos Hatvan-u. 2. sz.

Villamos csengők, telefonok, villámhárítók berendezését minden terjedelemben, javítását és évi gondozását legjutányosabban és jótállás mellett eszközli Földvári L. debreczeni első Elektrotechnikai vállalata Kossuth-utca 1. szám

az udvarban.) Villamos felszerelések, zseblémpák, kerékpárok és alkatrészek raktára. Képes árjegyzék ingyen. — Telefonszám 168.

Kefir tej kapható Egyháztér 5. 1-ső ajtó balról az udvarban.

Gansin a legjobb cipőfényesítő, chevraux és boxcipő-crém. Kapható mindenütt.

Vasesztergályozást, vasgyalu- lást, gépjavitást a legolcsóbban vállal Preisler Mór gépműhelye Debreczen, Deák-Ferencz utca 22.

Kossuth szájviz használata által megakadályozza a fogfájást, 1 üveg 70 fillér. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth-u. „Arany egyszarvu gyógyszerár.”

Okleveles tanítónő, Polgári és elemi tanulókat tanítását a német nyelvből is elfogadja házaknál vagy lakásán. Czime Csapó-u. 81.

Hol vásároljunk szivarha hüvelyt? Merli Ferencznel Fűvészkert-u. 14. mert ott van a világhírű „Progress” egészségi szivarha hüvelygyár képviselete és főraktára s csak ott kapható 100 db. valódi „Progress” egészségi hüvely 10 kr. King 8 kr. Ambro 12 kr. Rákóczy 14 kr. minden hüvelybe nicotin fogó van. Telefon 374.

Mesés olcsó árak. Végkiárusítás üzletfelosztás miatt! Míg a készlet tart férfi-, fiu- és gyermek ruhák végkiárusítatnak Grünfeld Adolf üzletében Debreczen, a Kistemplom mellett. Mesés olcsó árak! Félíngyen!

Vasesztergályos és géplaka- tos tanoncok gépműhelybe fővételnek Deák Ferencz-utca 22.

Kiméző kerestetik Debreczenhez közelálló nagytö. ségben lévő nagy forgalmu koresma és pálinkaméréshez. Óvad: kra 1000 kor. szük. éges. Czim a kiadóban.

12 nyilas föld az Ondódon haszonbérbe kiadó. Értekezhetni Varga utca 38. sz. a.

Könyvelésben és magyar német levelezésben teljesen képzett kisasszony vagy idősebb nő kerestetik. Ajánlatok „Könyvelő” jellegére a kiadóba kéretnek.

Német tanító, német zongora és hegedű órákat méltányos áron elvállal. Mester-u. 16. sz.

Diákoknak

legelőnyösebb bevásárlási forrás

Kun Márton

kötszer, keztyű, pipere- és divatüzlete.

Nyakkendők. Gallér és Kéz-
lők. Keztyűk és zsebkendők.
Nadrágtartók. — Pénztárczák.
Esernyők és sétatokok Férfi-
és női divatharisnyák Gummi-
harisnyák mérték után. Kefe-
árúk. Szappanok és illatszerek.
Fésűárúk. Gombok.

ugyszintén az összes orvosi és betegápolási cikkek stb. dus raktára.

30 év óta áll fenn!

Alapítva 1875-ben.

30 év óta áll fenn!

KATZ HERMANN Férfi-, fiu- és gyermek-ruha áruháza.

Készen és mérték szerint.

DEBRECZEN, Piacz-utca 43. szám. (Dréher söröcsarnok mellett.)

A most bekövetkező őszi és téli idényre, valóban meglepő nyújtok, legújabb divatu, saját készítményű férfi öltönyökben, úgy mérték szerint, mint készen.

Gyermek és fiu öltönyök rendkívül gazdag választékban, bámulatos olcsó árban!

Az uri gyermekvilág részére egy mérték utáni osztályt rendeztem be és a megrendeléseket meglepő olcsón teljesítem.

A 30 éves fennállás a legékezebb bizonyíték ezen nagy és legjobb hírnevű férfiruha czég soliditásának és versenyképességének.

Az eddig tanúsított b. bizalmat továbbra is kérve

kiváló tisztelettel

KATZ HERMANN.

Iskolás leánykáknak!

szükségelt ruhaszöveteket, fehérneműeket, harisnyákat, kötőket stb. legnagyobb választékban és legolcsóbb árak mellett egyedül

LÖVY F. czégnél kaphatók.

Vigyáz: kékre festett kirakat.

Piacz-u. 24. Kistemplommal szemben.

Nagyon sok maradék van.